

30.7.2024 gün ve 7527 sayılı HAYVANLARI KORUMA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN NE GETİRİYOR?

Mahmut ESEN
E. Mülkiye Başmüfettişi

24.6.2004 gün ve 5199 sayılı (konuya ilişkin temel) Kanun'da önemli ek/değişiklikler yapılmıştır.

Bu bağlamda;

1. Hayvanların en iyi şekilde korunmalarını, her türlü mağduriyetlerinin önlenmesini sağlamak amacıyla 2004 yılında kabul edilmiş olan Kanun'un amaç maddesine "insan, hayvan ve çevre sağlığı gözetilmesi koşulu/sınırlaması" getirilmiştir.
2. Sahipli/sahipsiz hayvan tanımları yeniden tarif edilmiştir.
3. Sahipsiz ve güçsüz hayvanların öldürülmelerine ilişkin yasaklayıcı kural değiştirilmiş, "kanunlardaki istisnai haller" koşulu getirilmiştir.

Sahipsiz hayvanların korunması/bakımı/gözetimleri sırasında insan ve çevre sağlığına verebilecekleri olumsuz etkilerini gidermek için gerekli önlemler yerel yönetimlerce alınacaktır. Bu konuda yönetmelik çıkarılacaktır.

Sahipsiz/güçten düşmüş hayvanlar bakımevlerine alınacak ve sahiplendirilinceye kadar bakılacaktır.

4. Öldürülme kavramı yerine ötanazi kavramı getirilmiş, ötanazi uygulan-

ması veterinerlik tıbbının kurallarına bağlanmıştır.

Yerel yönetimlerin; Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi kapsamında gerekli idari tedbirleri almaya yetkili olduğuna vurgu yapılmıştır.

5. Yerel yönetimler adına toplatılan sahipsiz hayvanların bakımevi dışında bir yere bırakılması, bakımevindeki köpeklerin salınmaları yasaklanmış, 50 bin TL idari para cezası yaptırımını getirilmiştir.
6. İl Hayvanlarının Koruma Kurulu görevleri arasına sahipsiz hayvanların korunmasına ilişkin mevcut durumu tespit etmek ve alınacak önlemleri belirlemek üzere yıllık ve uzun vadeli programlar hazırlama görevi de eklenmiş; (hayvan koruma gönüllüleri uygulamasına son verildiği için) Kurulun buna ilişkin görevleri de kaldırılmıştır.
7. Hayvanların korunması için Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten belediyeler ve diğer kuruluşlara yapılabilecek yardımlar (mali destek) konusu yeniden düzenlenmiştir.
8. İdari para cezaları artırılmış, adli cezalar ağırlaştırılmıştır.

9. Yerel yönetimlerin sorumlulukları (il özel idarelerini de kapsayacak şekilde) yeniden düzenlenmiştir. Büyükşehir/il ve nüfusu 25 bini geçen belediyelere hayvan bakımevi yapma/mevcut olanları geliştirme görevi verilmiştir.

Köpeklere sahipleninceye kadar geçecek sürede bakım zorunluğu getirilmiştir (Rehabilitasyon sonrası alındıkları ortama bırakılmaları uygulaması kaldırılmıştır).

Bakımevi yapımı için belediyelerin bütçe gelirlerinin binde 5'i oranındaki ödeneği 2028 yılı sonuna kadar her yıl ayırma zorunluğu getirilmiş, ödenek ayırmayan ve ayrılmış ödeneği amacı doğrultusunda harcamayan belediye yetkililerine (meclis üyeleri dahil) hapis cezası verilmesi kurala bağlanmıştır.

Kedi ve köpek sahiplerine, hayvanlarını 2025 yılı sonuna kadar (dijital) kayıt altına aldırma zorunluğu getirilmiştir.

Sahipsiz hayvanlar konusunda büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyeleri arasında görev; yetki ve sorumluluklar açısından iş bölümüne ihtiyaç olduğu, bu ihtiyacın çıkarılacak yönetmelik ile giderilmesinin olanaksız olduğu, bu yüzden soruna bütüncül yaklaşılması gerektiği, bu amaçla (Çorum/Van/Aksaray/Niğde illerinde olduğu gibi) her ilde yerel yönetim birliklerinin kurulması/ görevin tek elden yönetilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.